Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

3 септември 2020 година*

„Преюдициално запитване — Отпадъци — Превози — Регламент (ЕО) № 1013/2006 — Отпадъци, за които се прилага процедурата на предварителни писмени нотификация и съгласие — Член 1, параграф 3 —Превози, за които се прилагат изисквания, обуславящи разрешението — Директива 2008/98/ЕО — Член 5, параграф 1 — Понятие „странични продукти" — Регламент (ЕО) № 1069/2009 — Член 3, точка 1 — Понятие „странични животински продукти" — Превози на смес от различни странични животински продукти и други вещества"

По съединени дела C-21/19—C-23/19

с предмет три преюдициални запитвания на основание член 267 ДФЕС, отправени от Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (Апелативен съд Арнем Льовардeн, Нидерландия) с актове от 19 декември 2018 г., постъпили в Съда на 15 януари 2019 г., в рамките на наказателни производства срещу

XN (C-21/19),

YO (C-22/19),

P.F. Kamstra Recycling BV (C-23/19),

в присъствието на:

Openbaar Ministerie,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: E. Regan, председател на състава, I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič и C. Lycourgos (докладчик), съдии,

генерален адвокат: H. Saugmandsgaard Øe,

секретар: M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 4 декември 2019 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за XN, YO и P.F. Kamstra Recycling BV, от M. J. J. E. Stassen и R. Laan, advocaten,

– за Openbaar Ministerie, от A. C. L. van Holland, в качеството на представител,

* Език на производството: нидерландски.

– за нидерландското правителство, от M. K. Bulterman, C. S. Schillemans и H. S. Gijzen, в качеството на представители,

– за френското правителство, от J. Traband, D. Colas, A.-L. Desjonquères и C. Mosser, в качеството на представители,

– за австрийското правителство, от J. Schmoll и G. Hesse, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от W. Farrell, F. Thiran и L. Haasbeek, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 19 март 2020 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалните запитвания са относно тълкуването на член 1, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 година относно превози на отпадъци (ОВ, L 190, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език 2007 г., глава 15, том 16, стр. 172), изменен с Регламент (ЕС) № 135/2012 на Комисията от 16 февруари 2012 г. (ОВ L 46, 2012 г., стр. 30) (наричан по-нататък „Регламент № 1013/2006“), на член 5, параграф 1 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 2008 г., стр. 3) и на Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (Регламент за страничните животински продукти) (ОВ L 300, 2009 г., стр. 1).

2 Преюдициалните запитвания са отправени в рамките на наказателни производства срещу XN, YO и P. F. Kamstra Recycling BV по повод превоза на смеси от странични животински продукти и други вещества от Нидерландия към Германия

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент № 1013/2006

3 Член 1, параграфи 1—3 от Регламент № 1013/2006 предвижда:

„1. Настоящият регламент установява процедури и режими за контрол върху превоза на отпадъци, в зависимост от произхода, местоназначението и маршрута на превоза, вида на превозваните отпадъци и вида третиране, което се прилага върху отпадъците на тяхното местоназначение.

2. Настоящият регламент се прилага по отношение на превози на отпадъци:

а) между държавите членки, в рамките на Общността […]

[…]

3. Следното е изключено от обхвата на настоящия регламент:

[…]

г) превози, които са предмет на изискванията за одобрение на Регламент (ЕО) № 1774/2002 [на Европейския парламент и на Съвета от 3 октомври 2002 г., за установяване на здравни правила относно странични животински продукти, непредназначени за консумация от човека (ОВ L 273, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език 2007 г., глава 3, том 44, стр. 113)].

[…]“.

4 Член2 от Регламент № 1013/2006 гласи:

„По смисъла на настоящия регламент:

1) „отпадъци“ е съгласно определението в член 1, параграф 1, буква а) от Директива 2006/12/ЕО [на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 година относно отпадъците (ОВ L 114, 2006 г., стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 16, стр. 45)];

[…]

34) „превоз“ означава планираното или осъществено транспортиране на отпадъци, предназначени за оползотворяване или обезвреждане:
а) между дадена страна и друга страна; […]

[…]“.

Директива 2008/98

5 Член2, параграф 2 от Директива 2008/98 гласи:

„От обхвата на настоящата директива се изключват следните отпадъци, доколкото попадат в приложното поле на други законодателни актове на Общността:

[…]

б) странични животински продукти включително преработени продукти, попадащи в приложното поле на Регламент [№ 1774/2002], с изключение на предназначените за изгаряне, депониране или използване в инсталация за биогаз или компост;

[…]“.

6 Член 3 от тази директива, озаглавен „Определения“, предвижда:

„За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1) „отпадък“ е всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи;

[…]“.

7 Според член 5 от тази директива, озаглавен „Странични продукти“:

„1. Вещество или предмет, които са резултат на производствен процес, чиято основна цел не е производството на това вещество или предмет, могат да не бъдат разглеждани като отпадък по смисъла на член 3, точка 1, а като страничен продукт, само, ако са спазени следните условия:

а) по-нататъшната употреба на веществото или предмета е ясно определена;

б) веществото или предметът могат да се използват пряко без по-нататъшна обработка, различна от обичайната промишлена практика;

в) веществото или предметът са произведени като неразделна част от производствен процес; и

г) по-нататъшната употреба е законна, т.е. веществото или предметът отговарят на всички съответни продуктови, екологични и свързани със защитата на човешкото здраве изисквания, съобразени с конкретната им употреба, и няма да доведат до цялостно вредно въздействие върху околната среда или човешкото здраве.

[…]“.

Правна уредба относно страничните животински продукти

– Регламент № 1774/2002

8 Член 2 от Регламент№ 1774/2002, озаглавен „Определения“, гласи:

„1. По смисъла на настоящия регламент се прилагат следните определения:

а) странични животински продукти: цели трупове или части от трупове или продукти от животински произход, посочени в членове 4, 5 и 6, които не са предназначени за консумация от човека, включително яйцеклетки, зародиши и сперма;

[…]

г) материали от категория 3 страничните животински продукти посочени в член 6;

[…]“.

9 Член 6 от този регламент, озаглавен „Материали от категория 3“, гласи, че „[м]атериалите от категория 3 включват всички странични животински продукти, отговарящи на описанията по-долу, или всякакви материали съдържащи такива странични продукти“. Думите „или всякакви материали, съдържащи такива странични продукти“ са използвани и за определението на материалите от категории 1 и 2 в членове 4 и 5 от същия регламент.

10 Член 8, параграф 2 от този регламент, озаглавен „Изпращане на странични животински продукти и преработени продукти в други държави членки“, гласи, че държавата членка по местоназначение трябва да е разрешила приема на материали от категории 1 и 2, на преработени продукти от тези материали и на преработени животински протеини. Параграф 3 от същия член 8 предвижда, че странични животински продукти и преработени продукти, посочени в параграф 2, следва да се придружават от търговски документ или, когато

посоченият регламент изисква, от здравен сертификат и да се превозват директно до предприятието по местоназначение, което трябва да бъде одобрено в съответствие със същия регламент.

– Регламент № 1069/2009

11 Съображения 5, 6, 57 и 58 от Регламент № 1069/2009 гласят:

„5) Здравните правила на Общността за събирането, транспортирането, боравенето, обработката, преобразуването, преработката, пускането на пазара, съхранението, разпространението, употребата или унищожаването на страничните животински продукти следва да бъдат установени чрез съгласувана и комплексна рамка.

6) Тези общи правила следва да бъдат пропорционални на рисковете за общественото здраве и здравето на животните, които предизвикват страничните животински продукти при обработването им от операторите на различните етапи по веригата от събирането до тяхната употреба или унищожаване. Правилата следва да отчитат и рисковете за околната среда, които възникват по време на тези дейности. Рамката на Общността следва да включва здравни правила относно пускането на пазара, включително вътрешнообщностната търговия и вноса на странични животински продукти, когато това е целесъобразно.

[…]

57) С оглед постигане на съгласуваност в общностното законодателство е необходимо да бъде пояснена връзката между правилата, установени с настоящия регламент, и общностното законодателство относно отпадъците. […].

58) В допълнение следва да се гарантира, че странични животински продукти, смесени или замърсени с опасни отпадъци, изброени в Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъци в съответствие с член 1, буква а) от Директива 75/442/ЕИО на Съвета за отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета за опасните отпадъци [ОВ L 226, 2000 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 6, стр. 69], се изпращат между държавите членки само в съответствие с Регламент [№ 1013/2006]. […]“.

12 Член 1 от Регламент № 1069/2009 предвижда:

„Настоящият регламент установява правила за общественото здраве и здравето на животните за странични животински продукти и производни продукти с цел предотвратяване и свеждане до минимум на рисковете за общественото здраве и здравето на животните, произтичащи от тези продукти, и по-специално опазване безопасността на хранителните вериги на хората и животните“.

13 Член 3 от този регламент гласи:

„За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1. „странични животински продукти“ означава цели тела или части от тялото на умрели животни, продукти от животински произход или други продукти, получени от животни, които не са предназначени за консумация от човека, включително яйцеклетки, зародиши и сперма;

[…]

27. „отпадък“ означава отпадък съгласно определението в член 3, точка 1 от Директива [2008/98]“.

14 Член 7 от посочения регламент, озаглавен „Категоризация на страничните животински продукти и производните продукти“, предвижда в параграф 1:

„Страничните животински продукти се категоризират в определени категории, които отразяват нивото на риска за общественото здраве и здравето на животните, породен от страничните животински продукти, в съответствие със списъците, установени в членове 8, 9 и 10“.

15 В разпоредбите на членове 12—14 от Регламент № 1069/2009 са предвидени по-конкретно условията, при които материалите от категории 1, 2 и 3, ако това са отпадъци, се унищожават или се оползотворяват чрез съвместно изгаряне.

16 Член 41 от този регламент е озаглавен „Внос и транзитно преминаване и в параграф 2 предвижда:

„Чрез дерогация от параграф 1 вносът и транзитното преминаване на:

[…]

б) странични животински продукти или производни продукти, смесени или замърсени с отпадъците, посочени като опасни в Решение [2000/532], се осъществява единствено при спазване изискванията на Регламент [№ 1013/2006]“.

[…]“.

17 Член 43 от Регламент № 1069/2009 е озаглавен „Износ“ и в параграф 5 гласи:

„Чрез дерогация от параграфи 3 и 4, износът на:

[…]

б) странични животински продукти или производни продукти, смесени или замърсени с отпадъците, посочени като опасни в Решение [2000/532], се осъществява единствено при спазване изискванията на Регламент [№ 1013/2006]“.

18 Съгласно член 48 от Регламент № 1069/2009, озаглавен „Контрол върху изпращането към други държави членки“:

„1. Когато оператор възнамерява да изпрати към друга държава членка материал от категория 1, материал от категория 2, месокостно брашно или животински мазнини, получени от материали от категория 1 или категория 2, той информира компетентния орган на държавата членка на произход и на държавата членка на местоназначение.

В рамките на определен срок, компетентният орган на държавата членка по местоназначение взема по заявлението на оператора решение:

а) за отказ на приемането на пратката; или

б) за безусловно приемане на пратката; или

в) за приемане на пратката при следните условия:
   i) ако производните продукти не са преминали стерилизация под налягане, те трябва да преминат такава обработка; или
   ii) страничните животински продукти или производните продукти трябва да отговарят на всички условия за изпращането на пратката, които са оправдани от гледна точка на защитата на общественото здраве и на здравето на животните с цел гарантиране, че със страничните животински продукти и производните продукти се борави в съответствие с настоящия регламент.

[…].

6. Чрез дерогация от параграфи 1—5, посочените в тях странични животински продукти или производни продукти, които са смесени или замърсени с отпадъците, посочени като опасни в Решение [2000/532], се изпращат в други държави членки само при спазване на изискванията на Регламент [№ 1013/2006].

[…]“.

– Регламент (ЕС) № 142/2011

19 В глава III от приложение VIII към Регламент (ЕС) № 142/2011 на Комисията от 25 февруари 2011 година за прилагане на Регламент № 1069/2009 и за прилагане на Директива 97/78/ЕО на Съвета по отношение на някои проби и артикули, освободени от ветеринарни проверки на границата съгласно посочената директива (ОВ L 54, 2011 г., стр. 1), изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1084 на Комисията от 25 юни 2019 г. (ОВ L 171, 2019 г., стр. 100), има образец на търговски документ за превоз във вътрешността на Европейския съюз на странични животински продукти и на производни продукти, непредназначени за консумация от човека, в съответствие с Регламент № 1069/2009. Този документ, който в съответствие с точка 4 от същата глава III придружава страничните животински продукти и производните продукти по време на транспортирането им в рамките на Съюза, в забележката относно клетка I.31, озаглавена „Идентификация на стоките“, посочва следното:

„[…] да се въведе стока, избрана от следния списък: […] [естество на „страничния животински продукт“ или на производния продукт animal] смесен с безопасни „отпадъци“ [код EURAL] […]“.

Нидерландското право

20 Член 1.1, параграф 6 от Wet milieubeheer (Закон за опазване на околната среда) гласи:

„[…] Във всеки случай не се считат за отпадъци материалите, смесите или предметите, които са странични продукти по смисъла на член 5 от [Директива 2008/98], когато тези странични продукти отговарят на определените в цитирания по-горе член условия и на критериите, установени за тази цел в мярка за изпълнение, приета съгласно посочения член от [Директива 2008/98], или в наредба, приета от министъра“.

21 Член 10.60, параграф 2 от този закон предвижда:

„Забранени са действия като посочените в член 2, подточка 35 от [Регламент № 1013/2006, където е определено понятието „незаконен превоз“]“.

Споровете в главните производства и преюдициалните въпроси

22 В три наказателни производства Openbaar Ministerie (Прокуратура, Нидерландия) обвинява P. F. Kamstra Recycling, както и XN и YO, две физически лица, които работят за това дружество (наричани по-нататък заедно „обвиняемите“), затова че на 10 юни 2011 г. и на 19 юни 2012 г. са превозили от Нидерландия за Германия, без да уведомят предварително компетентните органи и/или без тяхното съгласие в съответствие с Регламент № 1013/2006, смес от саламура и животински тъкани, смес от отпадни мазнини и саламура, смес от утайки от почистване и други (неизвестни) отпадъци, смес от утайки от почистване и отпадъци (от млечни продукти) и смес от утайки от пречистване на отпадъчни води и протеинов концентрат.

23 Запитващата юрисдикция обяснява, че най-малко една или две от тези смеси се състоят частично от странични животински продукти и частично от други материали и че страничните животински продукти в този случай са материали от категория 3 по смисъла на член 10 от Регламент № 1069/2009. Смесите са били предназначени за употреба в инсталация за биогаз в Германия.

24 Тази юрисдикция отбелязва, че въпросът, който се поставя по разглежданите дела, е дали превозите на посочените в обвинителните актове смеси попадат в приложното поле на Регламент № 1013/2006, или в това на Регламент № 1069/2009.

25 Тя обяснява, че според прокуратурата е приложим Регламент № 1013/2006, тъй като посочените в обвинителните актове смеси следва във всеки случай да се квалифицират като отпадъци. Според прокуратурата въпросът дали са налице странични животински продукти, трябва да се преценява с оглед на критериите по член 5, параграф 1 от Директива 2008/98, както и на определението за „странични животински продукти“ в член 3, точка 1 от Регламент № 1069/2009.

26 Запитващата юрисдикция добавя, че според подсъдимите в случая трябва да се приложи Регламент № 1069/2009, а не Регламент № 1013/2006, след като в обвинителните актове се посочва, че тези смеси представляват странични животински продукти. Всъщност относно страничните животински продукти Регламент № 1069/2009 имал предимство пред Регламент № 1013/2006. В това отношение подсъдимите основават твърдението си, че разглежданите смеси са странични животински продукти, на определението за „странични животински продукти“ в предишния регламент относно страничните животински продукти, а именно Регламент № 1774/2002. Съгласно този регламент понятието „странични животински продукти“ включвало и „всякакви материали/смеси, съдържащи странични животински продукти“.

27 Запитващата юрисдикция уточнява, че подсъдимите твърдят, че макар в Регламент № 1069/2009 вече да не се сочи, че само материали, в които има странични животински продукти, трябва да се квалифицират като странични животински продукти, все пак не се е предвиждало с него да се внесе изменение в определението на понятието „странични животински продукти“ в Регламент № 1774/2002. В подкрепа на това становище подсъдимите се позовават на експертното заключение от 10 март 2016 г., което Rechtbank Gelderland (Първоинстанционен съд Гелдерланд, Нидерландия) е разпоредил да бъде изготвено в първоинстанционното производство. Така смесите от странични животински продукти (с изключение на смесите, съдържащи опасни отпадъци) също попадали в обхвата на определението за „странични животински продукти“ в Регламент № 1069/2009, и то независимо от съотношението между страничните животински продукти и другите вещества в сместа.

28 Тъй като възприема становището в експертното заключение, Първоинстанционен съд Гелдерланд оправдава подсъдимите по повдигнатите им обвинения. Тогава прокуратурата подава въззивна жалба срещу тези оправдателни присъди до запитващата юрисдикция.

29 Тя отбелязва, че от относимата правна уредба се установява, че Регламент № 1013/2006 не се прилага по отношение на превозите, по отношение на които се прилага режимът на изискванията, обуславящи одобрението по силата на Регламент № 1069/2009. С оглед на становището на прокуратурата, която счита, че материал, който не може да се квалифицира като „страничен продукт“ по смисъла на член5, параграф 1 от Директива 2008/98, представлява „отпадък“, който попада в приложното поле на Регламент № 1013/2006, запитващата юрисдикция първо си задава въпроса по какъв начин понятието „странични продукти“ в член5, параграф 1 от Директива 2008/98 е свързано с това за „странични животински продукти“ в Регламент № 1069/2009. По-точно тя се пита дали материал, който не може да се квалифицира като страничен продукт по смисъла на тази директива, може все пак да се счита за „страничен животински продукт“ по смисъла на този регламент и следователно да бъде изключен от приложното поле на Регламент № 1013/2006 съгласно член 1, параграф 3, буква г) от него.

30 По-нататък, според запитващата юрисдикция следва да се тълкува член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006, за да се определи начинът, по който трябва да се разбира изключването от обхвата на този регламент на „превози[те], които са предмет на изискванията за одобрение на Регламент № 1069/2009“. В това отношение се поставя въпросът дали това изключение се отнася до превоза между две държави членки на странични животински продукти независимо от категорията, към която спадат тези материали, или до превоза на материалите, посочени в член 48 от Регламент № 1069/2009, които са ограничени до „страничните животински продукти“ по смисъла на тази разпоредба, а именно материали от категория 1, материали от категория 2 и някои продукти, които са производни от тях, включително преработени животински протеини, производни от материали от категория 3

31 Накрая, запитващата юрисдикция се пита дали член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 следва да се тълкува в смисъл, че тази разпоредба се отнася и до превоза на смеси от странични животински продукти и други материали, и ако това е така, дали съотношението между страничните животински продукти и другите материали в сместа има значение.

32 Според тази юрисдикция в това отношение е важно да се установи дали определението за „странични животински продукти“ в Регламент № 1069/2009 представлява изменение по същество на определението в Регламент № 1774/2002 в смисъл, че при действието на Регламент № 1069/2009 смес от някакво количество материал и някакво количество страничен животински продукт, независимо от съотношението между тях, вече не може да се счита за „страничен животински продукт“, поради което превозът на такава смес попада в приложното поле на Регламент № 1013/2006. Тя твърди, че буквално тълкуване на това определение в Регламент№ 1069/2009 би довело до извода, че намерението е било с този регламент да бъде направено това изменение, но че въз основа на доводите, изложени по-горе, които се основават на експертното заключение, би могло да се направи извод в обратен смисъл.

33 При това положение Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (Апелативен съд Арнем-Льовардeн, Нидерландия) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли да се приеме, че всяко вещество, което не е страничен продукт по смисъла на Директива 2008/98, по дефиниция не е и страничен животински продукт по смисъла на [Регламент № 1069/2009], така че това вещество не е изключено от обхвата на Регламент № 1013/2006 съгласно член 1, параграф 3 от него? Обратно, трябва ли да се приеме, че когато вещество не отговаря на критериите по член 5, параграф 1 от [Директива 2008/98], не е изключено все пак да попада в обхвата на дефиницията за странични животински продукти по смисъла на [Регламент № 1069/2009], така че това вещество не попада автоматично в обхвата на Регламент № 1013/2006?

2) По смисъла на член 1, параграф 3 от Регламент № 1013/2006 какво следва да се разбира под превози, които са предмет на изискванията за одобрение на Регламент № 1774/2002, (понастоящем Регламент № 1069/2009): означава ли това транспорт на странични животински продукти (от една държава членка в друга), независимо от коя категория е този материал? Или означава транспорт на материал от посочените в член 48 от [Регламент № 1069/2009] (по-рано член 8 от Регламент № 1774/2002), който обхваща само странични животински продукти и производни продукти по смисъла на тази разпоредба, тоест материал от категория 1, материал от категория 2 и някои производни от тях продукти, включително преработени животински протеини, получени от материал от категория 3?

3) Ако по смисъла на член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 под превози, които са предмет на изискванията за одобрение на Регламент № 1774/2002 (понастоящем Регламент № 1069/2009), следва да се разбира транспорт на странични животински продукти (от една държава членка в друга), независимо от коя категория е този материал, трябва ли освен това член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 да се тълкува в смисъл, че се отнася и до превозите на смеси от странични животински продукти и други вещества, и ако е така, има ли значение какво е съотношението между страничните животински продукти и другите вещества в сместа? Обратно, в резултат от смесването му с друго вещество губи ли страничният животински продукт качеството на страничен животински продукт по смисъла на [Регламент № 1069/2009] и става ли отпадък по смисъла на Регламент № 1013/2006?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

34 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да установи дали член 5, параграф 1 от Директива 2008/98 и член 3, точка 1 от Регламент № 1069/2009 трябва да се тълкуват в смисъл, че материал, който не може да бъде квалифициран като „страничен продукт“ по смисъла на първата от тези разпоредби, може все пак да се счита за „страничен животински продукт“ по смисъла на втората от двете посочени разпоредби.

35 Следва, от една страна, да се припомни, че според член 5, параграф 1 от Директива 2008/98 „страничен продукт“ е вещество или предмет, които са резултат на производствен процес, чиято основна цел не е производството на това вещество или предмет, който отговаря на определен брой условия, изброени в член 5, параграф 1, букви а)—г). Освен това в съответствие с член 3, точка 1 от Регламент № 1069/2009 „страничните животински продукти“ са цели тела или части от тялото на умрели животни, продукти от животински произход или други продукти, получени от животни, които не са предназначени за консумация от човека, включително яйцеклетки, зародиши и сперма. Както отбелязва генералният адвокат в точка 39 от заключението си, от тези две разпоредби се установява, че понятието за „страничен продукт“ в член 5, параграф 1 от Директива 2008/98 и това за „странични животински продукти“, определено в член 3, точка 1 от Регламент № 1069/2009, не съвпадат и изобщо не препращат едно към друго.

36 От друга страна, член 5, параграф 1от Директива 2008/98 гласи, че вещество, което е „страничен продукт“ по смисъла на тази разпоредба, не се разглежда като отпадък, попадащ в приложното поле на тази директива. Така според посочената разпоредба понятията „страничен продукт“ и „отпадък“ в Директива 2008/98 се изключват взаимно.

37 По-конкретно от членове 12—14 от Регламент № 1069/2009 обаче се установява, тъй като те предвиждат именно условията, при които странични животински продукти от категории 1, 2 и 3, ако са отпадъци, се унищожават или се оползотворяват чрез съвместно изгаряне, че „страничните животински продукти“ по смисъла на този регламент могат да бъдат „отпадъци“ по смисъла на определението в член 3, точка 1 от Директива 2008/98, към което препраща член 3, точка 27 от Регламент № 1069/2009.

38 С оглед на изложените по-горе съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 5, параграф 1 от Директива 2008/98 и член 3, точка 1 от Регламент № 1069/2009 трябва да се тълкуват в смисъл, че вещество, което не може да бъде квалифицирано като „страничен продукт“ по смисъла на първата от тези разпоредби, може все пак да се счита за „страничен животински продукт“ по смисъла на втората от тези разпоредби.

По втория въпрос

39 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 трябва да се тълкува в смисъл, че по силата на тази разпоредба от приложното поле на този регламент са изключени всички превози на странични животински продукти, които попадат в обхвата на Регламент № 1069/2009, или само някои от тези превози, които отговарят на специфичните условия, наложени с последния регламент.

40 Следва да се отбележи, че Съдът вече е отговорил на този въпрос с решение от 23 май 2019 г., ReFood (C-634/17, EU:C:2019:443), обявено след датата на подаване на преюдициалното запитване, предмет на настоящото производство.

41 В това решение Съдът постановява, че член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 трябва да се тълкува в смисъл, че превозите на странични животински продукти, попадащи в приложното поле на Регламент № 1069/2009, са изключени от приложното поле на Регламент № 1013/2006, освен в случаите, в които в Регламент № 1069/2009 изрично е предвидено прилагането на Регламент № 1013/2006.

42 Тези случаи са посочените в член 41, параграф 2, буква б), в член 43, параграф 5, буква б) и в член 48, параграф 6 от Регламент № 1069/2009, които са относно странични животински продукти смесени или замърсени с опасни „отпадъци“ (вж. в този смисъл решение от 23 май 2019 г., ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, т. 53—55).

43 Така Съдът приема, че член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 не може да се тълкува в смисъл, че по силата на тази разпоредба от приложното поле на този регламент са изключени само превозите на странични животински продукти, към които се прилага предвидената в член 48, параграф 1 от Регламент № 1069/2009 процедура, а именно материалите от категории 1 и 2 по смисъла на членове 8 и 9 от този регламент и някои производни продукти от тези материали, с изключение на страничните животински продукти от категория 3 по смисъла на член 10 от посочения регламент, към които продължава да се прилага Регламент № 1013/2006 (вж. в този смисъл решение от 23 май 2019 г., ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, т. 60).

44 От това следва, че за целите на тълкуването на член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 и следователно за приложимостта на Регламент № 1069/2009 принадлежността на съответното вещество към категория 1, към категория 2 или към категория 3 е без значение.

45 С оглед на изложените по-горе съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 трябва да се тълкува в смисъл, че превозите на странични животински продукти, които попадат в приложното поле на Регламент № 1069/2009, са изключени от приложното поле на Регламент № 1013/2006, освен в случаите, когато Регламент № 1069/2009 изрично предвижда прилагането на Регламент № 1013/2006.

По третия въпрос

46 С третия си въпрос, който е важно да се разбира, като се вземе предвид изложената от запитващата юрисдикция информация, обобщена в точки 22 и 23 от настоящото решение, относно материалите, предмет на превоза, разглеждан в главното производство, тази юрисдикция по същество иска да се установи дали член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 трябва да се тълкува в смисъл, че тази разпоредба се прилага по отношение на превоза на смеси от странични животински продукти от категория 3 по смисъла на член 10 от Регламент № 1069/2009 и други материали, квалифицирани като безопасни „отпадъци“ по смисъла на Регламент № 1013/2006, и ако това е така, дали относителният дял на страничните животински продукти в сместа има значение в това отношение.

47 Тъй като при разглеждането на втория въпрос беше припомнено, че член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 изключва от приложното поле на този регламент превоза на странични животински продукти, по отношение на които се прилага Регламент № 1069/2009, освен в случаите, когато вторият посочен регламент изрично предвижда прилагането на Регламент № 013/2006, за да се отговори на третия въпрос, ще трябва да се определи дали Регламент № 1069/2009 е приложим по отношение на смес от странични животински продукти и безопасни „отпадъци“.

48 Така, както е определено в член 2, параграф 1, буква а) от Регламент № 1774/2002 във връзка с членове 4, 5 и 6 от този регламент, понятието „странични животински продукти“ включва всяко вещество, съдържащо такива „странични продукти“. Определението на това понятие за странични животински продукти обаче, предвидено в член 3, точка 1 от Регламент № 1069/2009 и в членове 8, 9 и 10 от този регламент, които се отнасят съответно за материалите от категории 1, 2 и 3, вече не уточнява изрично, че включва „всеки материал, съдържащ такива „странични продукти“.

49 От това обаче не следва, че законодателят на Съюза е искал да изключи от установения с Регламент № 1069/2009 режим страничните животински продукти, смесени с други материали.

50 Във връзка с това следва, първо, да се отбележи, че член 41, параграф 2, буква б) и член 43, параграф 5, буква б) от Регламент № 1069/2009 предвиждат съответно, че вносът и транзитното преминаване, от една страна, както и износът, от друга страна, на странични животински продукти, смесени или замърсени с отпадъците, посочени като опасни в Решение 2000/532, се осъществяват единствено чрез дерогация при спазване на изискванията на Регламент № 1013/2006.

51 Освен това в член 48, параграф 6 от Регламент № 1069/2009 се уточнява, че чрез дерогация от параграфи 1—5 от този член посочените в тях странични животински продукти или производни продукти, а именно материалите от категории 1 и 2, както и някои странични продукти от тези материали, които са смесени или замърсени с опасни отпадъци, се изпращат в други държави членки само при спазване на изискванията на Регламент № 1013/2006.

52 Ако обаче смесите от странични животински продукти и от „отпадъци“ бяха изключени при всяко положение от приложното поле на този регламент, включването в него на дерогиращите разпоредби относно смесите от странични животински продукти и опасни отпадъци не би имало смисъл.

53 На второ място, както отбелязва генералният адвокат в точка 83 от заключението си, фактът, че смесите от странични животински продукти и отпадъци попадат в приложното поле на Регламент № 1069/2009, се потвърждава от разпоредбите на Регламент № 142/2011, изменен с Регламент за изпълнение № 2019/1084. Наистина, независимо че внесените с този регламент за изпълнение изменения не са приложими към фактите по делото в главното производство, следва да се отбележи, че в Регламент № 142/2011, в приложение VIII, глава III, вече има образец на търговския документ за превоза вътре в Съюза на странични животински продукти и на странични продукти, които не са предназначени за консумация от човека, в съответствие с Регламент № 1069/2009, където сред стоките, които трябва да бъдат придружени от този търговски документ по време на превоза им в Съюза, изрично се посочват смесите от странични животински продукти и безопасни „отпадъци“.

54 На трето място, следва да се отбележи, както припомня генералният адвокат в точки 73 и 74 от заключението си, че от подготвителните работи за Регламент № 1069/2009 се установява, че законодателят на Съюза е изследвал конкретно въпроса за приложимия режим за превозите на смеси от странични животински продукти и безопасни „отпадъци“ и е изключил включването на тези смеси в приложното поле на дерогиращите разпоредби на член 41, параграф 2, буква б), на член 43, параграф 5, буква б) и на член 48, параграф 6 от този регламент, като по този начин изключва обусловеността на техните превози от разпоредбите на Регламент № 1013/2006.

55 Както от съществуването на разпоредбите, предвиждащи дерогационен режим, приложим по отношение на смесите от странични животински продукти и опасни „отпадъци“, така и от прегледа на Регламент № 142/2011 и от генезиса на Регламент № 1069/2009 следва, че той се прилага по отношение на превозите на смеси от странични животински продукти и безопасни „отпадъци“.

56 На четвърто място, следва да се отбележи, че по естеството си този извод може да запази полезното действие на разпоредбите на Регламент № 1069/2009, четени в светлината на преследваните от този регламент цели.

57 Наистина, този регламент има за цел, от една страна, да се установи съгласувана и комплексна рамка от здравни правила за превоза на странични животински продукти, които са пропорционални на рисковете за общественото здраве и здравето на животните, предизвикани от страничните животински продукти при обработването им от операторите на различните етапи по веригата от събирането до тяхната употреба или унищожаване, и които отчитат рисковете за околната среда, възникващи по време на тези дейности. От друга страна, както се установява от съображения 57 и 58 от Регламент № 1069/2009, той има за цел също, с оглед постигане на съгласуваност в законодателството на Съюза, да се поясни връзката между правилата, установени с този регламент, и законодателство на Съюза относно отпадъците, и по-специално Регламент № 1013/2006, що се отнася до износа, вноса и превоза между две държави членки на странични животински продукти (решение от 23 май 2019 г., ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, т. 49)

58 При това положение с Регламент № 1069/2009, приет след Регламент № 1013/2006, законодателят на Съюза е искал да установи комплексна рамка от правила за превоза на странични животински продукти и да извади уредения в него превоз на странични животински продукти от приложното поле на Регламент № 1013/2006, освен ако не е предвидено изрично изключение (решение от 23 май 2019 г., ReFood, C-634/17, EU:C:2019:443, т. 56).

59 От това следва, както отбелязва генералният адвокат в точка 81 от заключението си, че намерението на законодателя на Съюза е било в приложното поле на Регламент № 1069/2009 да попаднат всички превози на странични животински продукти, включително смесите с отпадъци, и същевременно към превозите на смеси от странични животински продукти и опасни отпадъци да се прилага специалният режим на Регламент № 1013/2006.

60 Следва да се уточни, че при липсата на указания по този въпрос в регламенти № 1013/2006 и № 1069/2009, следва да се счита, че те не предвиждат никакъв минимален праг за относителния дял на странични животински продукти, налични в смес от такива продукти и безопасни „отпадъци“, за да се прилагат член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 и установеният с Регламент № 1069/2009 режим.

61 Все пак това уточнение не се отразява на задължението за компетентните административни и съдебни органи да прилагат установения с Регламент № 1013/2006 режим по отношение на положенията, при които от конкретни, относими и съвпадащи косвени доказателства се установява, че съответният оператор е включил в „отпадъци“ предмет на превоз, количество странични животински продукти, чието наличие е обосновано единствено от целта да се избегне прилагането на Регламент № 1013/2006 и по изкуствен начин да се предизвика приложимостта на Регламент № 1069/2009.

62 Наистина в такива случаи, които са проява на злоупотреба, необходимостта да се запази полезното действие на правната уредба на Съюза, се нуждае от прилагането на Регламент № 1013/2006, чиито предмет и цел при такива обстоятелства имат предимство пред тези на Регламент № 1069/2009.

63 С оглед на изложените по-горе съображения на третия въпрос следва да се отговори, че член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006 трябва да се тълкува в смисъл, че тази разпоредба се прилага по отношение на превоза на смес от странични животински продукти от категория 3, по смисъла на член 10 от Регламент № 1069/2009, и други вещества, квалифицирани като безопасни „отпадъци“ по смисъла на Регламент № 1013/2006. Относителният дял на тези странични животински продукти в сместа е без значение в това отношение.

По съдебните разноски

64 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

1) Член 5, параграф 1 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно отпадъците и за отмяна на определени директиви и член 3, точка 1 от Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (Регламент за страничните животински продукти) трябва да се тълкуват в смисъл, че вещество, което не може да бъде квалифицирано като „страничен продукт“ по смисъла на първата от тези разпоредби, може все пак да се счита за „страничен животински продукт“ по смисъла на втората от тези разпоредби.

2) **Член 1, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 година относно превози на отпадъци, изменен с Регламент (ЕС) № 135/2012 на Комисията от 16 февруари 2012 г., трябва да се тълкува в смисъл, че превозите на странични животински продукти, които попадат в приложното поле на Регламент № 1069/2009, са изключени от приложното поле на Регламент № 1013/2006, изменен с Регламент № 135/2012, освен в случаите, когато Регламент № 1069/2009 изрично предвижда прилагането на Регламент № 1013/2006, изменен с Регламент № 135/2012.**

3) **Член 1, параграф 3, буква г) от Регламент № 1013/2006, изменен с Регламент № 135/2012, трябва да се тълкува в смисъл, че тази разпоредба се прилага по отношение на превоза на смес от странични животински продукти от категория 3, по смисъла на член 10 от Регламент № 1069/2009, и други вещества, квалифицирани като безопасни „отпадъци“ по смисъла на Регламент № 1013/2006, изменен с Регламент № 135/2012. Относителният дял на тези странични животински продукти в сместа е без значение в това отношение.**

Подписи